

## 'מולדת'

יצאה ממפרץ טרנטו (איטליה) ב - 23 במרץ 1947 כשעל סיפונה 1,568 מעפילים. כבר ביציאה נתגלו בעיות יציבות ונוצר הצורך להשליך חפצים אל הים ואפילו.... רפסודות הצלה. ככל שחלף הזמן כך גברה ההטיה של הספינה והפכה למסוכנת במיוחד.

באיזור קפריסין חדרו מים לחדר המכונות והיא קראה לעזרה. המשחתות הבריטיות (שידעו עוד קודם על קיומה) התקרבו אליה. חלק מהמעפילים הועברו אליהן והשאר נגרו עם "מולדת" לנמל חיפה. ב - 31 במרץ הורדו המעפילים, ורובם נשלחו לקפריסין (זולת החולים והנשים ההרות).



## מפרט טכני

שמות קודמים	San Filippe, הנשר
שנת בניה	1876
סוג כלי השייט	ספינת פיורדים בעלת מבנה צר וגבוה
תפוסה	750 טון
הנעה	דיזל
מהירות	12-15 קשר

## רכש והכנה

הרוכש	המוסד לעלייה ב' בצרפת.
מקום הרכישה	שוודיה.
נתיב שייט לנמל ההכנה	לאחר הכנה בשוודיה, בוצעו רוב העבודות והושלמו במרסיי. נעשו סידורים למעפילים : מקומות לינה, שירותים, מטבח וכו'.

## צוות ומלווים

מפקד הספינה	פבי גבר - פלי"ם.
מלווים נוספים	אלכס שכט מהפלי"ם, הדריך מעפילים בהפעלת המכונות וההגאים; שרגא - קיבוץ דגניה - שליח; מנחם - איש ה'הגנה'; גדי הילברון - פלי"ם; ואהרן שכטמן.
גדעוני	מנחם בן- ימי, מעפיל שלמד אלחוט במרסיי.
רב חובל	ספרדי.
צוות	ספרדי.

## העלאת מעפילים

מטפונטו, דרום איטליה.	נמל / אזור העלאה
ללא ידיעת השלטונות.	יחס השלטונות
1568	מספר מעפילים
קבוצות נוער מכל הזרמים, נשים רבות בהריון, מרביתן ממזרח אירופה. רובם צעירים.	מוצא ושיוך תנועתי
ליד מטפונטו.	מחנה המעפילים
במשאיות, כמה שעות לפני ההפלגה.	דרך הגעה לאזור העלאה
כבל נמתח מן הספינה אל החוף, המעפילים הועברו בסירות גומי לאורך הכבל.	ההעלאה
המעפילים התארגנו בקבוצות, והיו בעלי תפקידים שארגנו את החיים בספינה בעזרת השליחים.	ארגון הספינה

## ההפלגה

23 במרס 1947, בשעה 02:00. היציאה הייתה בים רוגש, הספינה נטתה שמונה מעלות בגלל חוסר התאמתה לים פתוח ולכמות הנוסעים הגדולה. מיד ביציאה השליכו את הרפסודות וחפצים מיותרים אחרים כדי לאזן את הספינה.	תאריך ההפלגה ושעה
כרתיים, רודוס, כף אנאמור (החוף הדרומי של תורכיה), כף אנדריאס (הקצה הצפון-מזרחי של קפריסין), דרומה במקביל לחוף הסורי לבנוני, חופי הארץ.	נתיב ההפלגה
במשך כל ימי ההפלגה נערכו ניסיונות לאזן את הספינה לנוכח נטייתה המסוכנת. אנשים הועברו מצד לצד, התרמילים והמזוודות אוכסנו בבטן הספינה. המצב החמיר כאשר מחסני המזון הלכו והתרוקנו ומיכלי המים התרוקנו אף הם. באיזור קפריסין, כאשר הספינה נטתה 20 מעלות, החלו לחדור מים לחדר המכונות, ומשאבות המים חדלו מפעולתן. אז יצאו המכונות מכלל פעולה, והיה צורך להזעיק עזרה, לאחר תיאום עם המטה בארץ.	אירועים בדרך

## עימות עם הבריטים

ב- 29 במרס 1947, בשעה 11:00, התגלתה הספינה על- ידי מטוס בריטי. אחר הצהריים הגיעו משחתות. בחצות אותו יום, בהיותה במרחק כ- 30 מיל, הודיעה הספינה על קלקול במכונות. ב- 30 במרס שידרה הספינה קריאות אס.א.אס, כשבנוסף לכך נטתה בצורה מסוכנת על צידה. בשעה 13:00 קרבו המשחתות, לאחר שנענו לקריאות החירום. התנהל דו-שיח עם אנשי הספינה.	גילוי וליווי בריטי
האנשים הוכנו להתנגד בכוח בהדרכתו של שרגא, אך לאחר שנוצר מצב חירום, הוחלט להתנגד באופן פסיבי בלבד.	הכנות לעימות והוראות
האנגלים הפצירו באנשי הספינה להסגיר את עצמם, מפני שמצבם מסוכן מאוד. משלחת מעפילים עברה למשחתת הבריטית כדי לנהל מו"מ על העברתם. המשחתת הבריטית נצמדה, והחלו בהעברת המעפילים. תחילה הועברו נשים וילדים. בסך הכול הועברו 500 איש למשחתת ו- 250 איש לספינות סיוור. השאר נשארו בספינה.	העימות ותוצאותיו
הקשר פעל עד לכניסה לחיפה.	תקשורת לארץ בעימות

## חילוץ מלווים

<p>על המלווים להסתתר ולהתחמק.</p>	<p>הוראות והכנות לחילוץ</p>
<p>שרגא, אלכס, אהרון והגדעוני הסתתרו בספינה וחולצו בשלום. פבי גבר והצוות הספרדי יצאו עם המעפילים לספינת הגירוש. מנחם קפץ לים וניסה לשחות, אך נתפס. הובטח כי יעבירו אותו לעתלית.</p> <p>בשלב מאוחר יותר יצאו גד וארבעה עובדים זרים לצרפת. פבי גבר יצא כעבור מספר שבועות בדרכון מזויף מחיפה לגינואה, אחר כך הגיע לצרפת.</p>	<p>החילוץ</p>

## תוצאות

<p>למחנה חורף ליד ניקוסיה. חולים ונשים בהריון מתקדם הורדו בחיפה ולא הועברו לקפריסין.</p>	<p>לאן הגיעו המעפילים</p>
--	---------------------------